

Tregu i Energjisë elektrike në Pensilvania

14 Maj 2008

Programi i partnershipit rregullues për Energjinë i NARUC

Shane Rooney

Kirk House

Komisioni i shërbimeve Publike të Pensilvanias

Commonwealth Keystone Building, 3rd Floor

P.O. Box 3265, Harrisburg, PA 17105-3265

www.puc.state.pa.us

Nisma federale dhe nismat e shteteve

- Komisioni federal rregullues i Energjise lejoi konkurrencën në tregun e shitjes me shumicë me anë të Urdhërit 888
- Organizma të mëdha transmetimi si PJM Interconnection filluan perfeksionin e tregut dhe të operacioneve financiare që mundësuan transaksionet e energjisë brenda dhe midis tregjeve rajonale të shitjes me shumicë
- Shtete si Kalifornia dhe Teksas filluan të eksplorojnë konkurrencën e shitjeve me pakicë

Lëvizja drejt konkurrencës

- Çmimet e energjisë elektrike në Pensilvani ishin mbi nivelin mesatar kombëtar
- Konsumatorët e mëdhenj industrial ishin të interesuar të kishin akses të drejtëpërdrejtë në tregun e shitjes me shumicë
- Kishte një mosbarazi në çmime në këtë shtet
- Çmimet e energjisë konsideroheshin si një faktor negativ për zhvillimin ekonomik të Pensilvanisë krahasur me shtetet e tjera fqinjë

Lëvizja drejt konkurrencës

- Ndërsa PJM përmirësoi funksionet e tregut të shitjes me shumicë, aksionerë të ndryshëm në Pensilvani filluan të studjojnë konkurrencën në tregun e shitjes me pakicë
- U zhvilluan takime midis Zyrës së Guvernatorit, disa ligjvënësve të rëndësishëm dhe grupeve të mbrojtjes së interesave të konsumatorit për të mundësuar futjen e një legjislacioni të ri

Akti i Ristrukturimit të 1996

- Me ndikimin e konsumatorëve industrialë, familjarë dhe Komisionit, Asambleja e Përgjithshme miratoi në vitin 1996 Aktin e Ristrukturimit
- Akti bazohet në disa gjetje, përshi dhe atë që konkurenca e tregut kontrollon koston më mirë se sa rregullorja

Akti i 1996

- Një shërbim i sigurtë dhe besueshëm mbetet përparësia kryesore ndërsa Pensilvania ecën drejt konkurrencës
- Të gjithë grupet e konsumatorëve kanë akses në tregun e pakicës sipas një faze të planifikuar
- Shërbimi i energjisë është “i pavarur” nga gjenerimi, transmetimi dhe shërbimet e shpërndarjes. Vetëm çmimet e transmetimit dhe të shpërndarjes do të vazhdojnë të jenë të rregulluara.
- Çmimet do të mbahen në nivelet e 1996 për një periudhë kohe

Akti i 1996

- Lejohet, por nuk është e detyrueshme , pronësia e uzinave gjeneruese nga kompanitë shpërndarëse të energjisë
- Kërkohet një akses jo diskriminues në tregun e gjenerimit të energjisë
- Politikat universale të shërbimit duhet të mbahen në nivelin që kanë eksistuar në vitin 1996
- Kompanitë e energjisë elektrike lejohen të mbulojnë " kostot e tepërta" që janë vlera neto aktuale e gjenerimit e lidhur me kostot që janë të pambulueshme në një mjedis konkurrues, por që do të mbulohen sipas rregullave

Planet ristrukturuese

- Çdo kompani elektrik duhet të paraqiste një plan ristrukturimi që do të përcaktonte:
 - Çmime të pandërlidhura
 - Ngarkesat e kostos së rënduar
 - Mekanizmat e rimëkëmbjes të kostos të shërbimit universal
 - Protokollet ndërvepruese për furnizuesit gjenerues me energji që dëshirojnë të operojnë në territorin e shërbimit të kompanisë

Ndërveprimi midis kompanisë shpërndarëse të Energjisë/furnizuese e gjeneruese me energji

- Informacioni i konsumatorit
- Shkëmbimi i të dhënave për energjinë elektrike
- Matja & faturimi
- Transferimet e konsumatorëve
- Degët e kompanisë shërndarëse të energjisë

Zbatimi

- Litigimi
- Zhvillimi i një proçesi të hapur, përgjegjës
- Preferohen zgjidhjet e orientuara nga tregu krahasur me drejtimin e llojit rregullues
- Komisionerët

Zbatimi

□ PJM

- Gjatë të gjithë kohës, PJM RTO ndihmoi komisionin për të ecur përpara. Pa strukturat e tregut dhe të funksioneve financiare në PJM, konkurenca ne tregun me pakicë në Pensilvani do të kishte qënë e ndryshme dhe shumë më e vështirë

Pjesemarrsit ne treg

- Furnizuesit e energjise elektrike
- Njesi vartese te prodhimit
- Agregatore
- Realizuesit e transmisionit te energjise
- Kompanite e shperndarjes (ndermarjet)
- Shitesit e shumices
- Njesite qe i pergjigjen kerkeses per reduktim ne sasine e energjise
- Keshilltaret
- PJM

Sherbimet e rrjetit

- EGS-te zyrtarizojne marrdheniet midis PJM dhe Ndermarjeve te sherbimit publik
- Drejtpeshimi dhe detyrimet per energji paracaktohen ne tarifat e koordinimit midis ndermarjes se energjise dhe furnizuesit
- Tarifat e koordinimit te furnizuesit veprojne se bashku me rregullat e operimit te PJM
- PJM eshte kufiri i fundit dhe gjobitjet per rastet kur nuk sigurohet sasia e nevojshme e energjise i vihen entit qe duhet ta siguronte kete energji -ndermarje ose EGS

Sherbimet e rrjetit

- EGS/nderrmarjet qe sigurojne energjine duhet ti permbahen kushteve te operimit te PJM, perfshire kushteve per kapacitet dhe rezerva si dhe sherbimeve shtese per te levizur energjine neper sistemin e PJM
- EGS-te kane mundesine qe te kene sherbimet e tyre per planifikim, per transmissionin, kapacitetin dhe kerkesat e tjera shtese, duke i siguruar keto sherbime nepermjet PJM ose duke i blere nga shitesit me shumice

Sherbimet e EGS

- Pjesa me e madhe e tyre ofrojne sherbim standart per konsumatorët rezidenciale, cdo dite per gjithe javen. Ky produkt ka nje tarife te caktuar per nje periudhe te caktuar kohe.
- Disa EGS ofrojne produkte “te gjelbra” dhe parashikohet qe ne nje te ardhme te afert te ofrojne sherbimin qe rregullon sasine e energjise bazuar ne kerkesen aktuale.
- Kufizimet ne vetite e aparateve mates jane arsyeja qe nuk ka me teper produkte te reja per te matur psh kohen e perdorimit.
- Disa konsumatore me te medhenj industriale kane mundesine te perdorin kohen e perdorimit dhe sherbim me nderprerje sepse ky lloj konsumatori ka mundesi te perdore matesa me veti te avancuara.

Si shkoi procesi?

- Reagimi fillestar i publikut ishte shume pozitiv.
- Fushate shume e gjere dhe efektive per edukimin e konsumatoreve.
- Reduktim i menjehershme ne cmim si rezultat i reduktimit ne takse.
- Marketing agresiv dhe krjues nga Furnizuesit e energjise elektrike – konkurruesit e rinj.
- Efikasiteti i ndermarjeve prodhuese u permiresua ne menyre te ndjeshme – tregjet konkurrues me cmime relativisht te larta favorizojne operatoret efikase.

Si shkoi procesi?

- Konsumatorët ishin pjesë e një tregu që u monitorua me kujdes i cili nuk pati ndikime negative në produktin e ofruar.
- Cmimet e shumices fillimisht ofruan një lloj hapësire për veprimtaritë e konkurruesve.
- Disa konkurrues pranuan të kishin humbje në fillim të cilën e kompesuan me marrjen e konsumatorëve të rinj.
- Agjensia federale ishte shumë pozitive – disa pjesëmarrës në treg u munduan të krijonin konflikte midis autoriteteve federale dhe atyre shtetërore.

Sot

- Tregu i paqendrueshem i shumices me cmimet ne rritje ka eleminuar cdo hapësire si rezultat i ekzistences se cmimit tavan ne tregun e konumatoreve me te vegjel.
- Numri i konkurruesve qe futen ne tregun jo me shumice eshte i vogel sepse ekziston cmimi tavan.
- Konsumatorët rezidenciale nuk kane pare konkurrim te forte per me teper se kater vjet.
- Ka tregues qe konkurrenca po permiresohet per konsumatorët industriale dhe operatorët e medhenj komerciale, sidomos ne territoret ku eshte hequr cmimi tavan.

A verpuam mire?

- ❑ Fushate shume e sukseshme per edukimin e konsumatoreve e paraqitur ne te gjitha llojet e medias.
- ❑ Konsumatoret rezidenciale e pranuan konceptin shume mire.
- ❑ Fituesit me te medhenj – burimet e energjise qe nuk demtojne mjedisin.
- ❑ Ne mungese te dallimeve ne emra (psh mjedisi), pati besnikeri te plote ndaj ndermarjeve elektrike
- ❑ Cmimet tavan + paqendrueshmeria e tregut te shumices = me pak gjalleri ne konkurrence

A verpuam mire?

- Rezultate te perzjera si rezultat kryesisht i forcave te tregut ne nivelin e shitje me shumice – askush nuk e parashikoi rritjen e ndjeshme ne koston e shitjese me shumice.
- Deshtimi ne parashikimin me saktesi te kostove dytesore dhe te sigurimit te konsumatoreve – keto ndikuan hyrjen ne treg me fitim te shitesve.
- Nuk pati mundesi per te rishikuar kostot e meparshme – brenda nje kohe te shkurter u pa qarte se allokimi i kostove te meparshme ishte me shume se c’duhej.

Mendime

- ❑ Cmimet tavan nuk paten ndonje ndikim per konsumatorët si mjet per te kompensuar ndryshimet ne tregun e shumices
- ❑ Menyra si krijohet sherbimi baze mund te ndikojë negativisht ne tregun konkurrues.
- ❑ Kostot e meparshme mund te ishin lidhur me aksionet e ndermarjes – kushti “clawback” (marrja e lekeve te dhena ne nje menyre tjeter) ne Teksas
- ❑ Percaktimi me i shpejte i kushteve unifome dhe te drejta te marrdhenieve midis konkurruesve si dhe rregullave te konkurrimit.
- ❑ Shqyrtimi i potencialit te te gjithë pjesemarrsve ne treg per te operuar nje mekanizem per rregullimin e koston te shitjes me shumice.
- ❑ Mund te kishim bere nje rishikim te vazhdueshem dhe aktiv te tregut per te rregulluar pengesat e vazhdueshme ne konkurrim.

Perfundime

- Ekzistenca e cmimit tavan vazhdon te shuaje konkurrencen.
- Mungesa e vetive te avancuara te aparateve mates kufizon mundesine e konkurruesve per te ofruar produkte te reja energjie psh kohen e perdorimit dhe cmim qe ndryshon cdo ore
- Tregjet konkurrues nuk ndikojne ne cilesine e produktit me kusht qe te jene ne zbatim rregullat e duhura te operimit
- Mundesia per te eksploruar dhe adoptuar korrigjime ne kohen e duhur eshte thelbesore.